

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid. Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de trei 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 361 M.

CONCURS.

Pentru 4 stipendii disponibile din fundațiunea *Ioan și Maria Transafil* de căte 1000 coroane, anume: trei stipendii pentru tinerii studenți din arhidieceza Transilvaniei și unul pentru tinerii din dieceza Caransebeș se publică concurs cu termin de 45 zile dela ultima publicare în organele oficiale «Telegraful Român» din Sibiu și «Foaia Diecezană» din Caransebeș.

Concurenții au a produce următoarele documente:

1. Estras din matricula botezaților, pe care să fie introdusă și adeverința parohului competent, că concurențul și acum aparține bisericii ortodoxe române din patrie.

2. Testimoniu școlastic din anul precedent cu calcul eminent (distins ori foarte bine).

3. Certificat dela direcțunea institutului public la care studiază concurențul, în care să fie dovedit, că respectivul concurenț este înscriș ca elev ordinar la careva institut public și frecventează regulat cutare facultate ori clasă superioară în cutare institut mediu (secundar) din patrie.

4. Certificat dela antistia comunală competență despre starea socială și materială a părinților, precum și despre starea materială a concurențului. Acest certificat trebuie să fie vidimat și de preotul local, ori încât preotul ar fi interesat personal, — de protopresbiterul concernent.

Cerurile de concurs astfel instruite sunt a se adresa Consistorului mitropolitan ortodox român, aici la Oradea-mare — Nagyvárad — (strada domnească — uri utca — Nr. 6).

Ora de a-mare — Nagyvárad, — 17/30 Octombrie 1916.

Consistorul mitropolitan gr.-or. român.

«Cătră locuitorii din guvernamentul general al Lublinului!»

Maiestatea Sa, Impăratul Austriei și Rege apostolic al Ungariei, și Maiestatea Sa, Impăratul german, pătrunși de firma incredere în învingerea finală a armelor lor și conduși de dorința, de a îndruma spre un viitor fericit teritoriile polone, smulse cu grele jertfe de sub domnia rusă de vitezele lor armate, au căzut de acord de a forma din aceste teritorii un stat independent, cu monarhie ereditară și cu autonomie constituțională. Stabilirea mai exactă a granițelor regatului polon rămâne în suspens.

Noul regat își va afla garanții necesare pentru libera desvoltare a forțelor sale în alăturarea sa la ambele puteri aliate. În o armată proprie are să se perpetueze tradițiile pline de glorie ale armatei polone din vremile de mai nainte și aducerile aminte legate de vitejii combatanți poloni din marele răsboi al prezentului. Organizarea, instruirea și conducerea ei va fi regulată prin înțelegere comună.

Monarhii aliați nutresc speranță plină de incredere, că dorințele regatului Polonia, privitoare la desvoltarea sa de stat și națională, se vor realiza acum, cu impusa tinere în vedere a raporturilor generale politice din Europa și a siguranței și a bunei stări a țărilor și popoarelor proprii. Puterile mari vecine dela vest ale regatului Polonia vor vedea însă cu bucurie, cum se ridică de nou și cum înflorește la granițele lor dela est un stat liber, fericit, care se bucură de o viață națională.

Din ordinul preaînalt al Maiestății Sale, Impăratului Austriei și Rege apostolic al Ungariei: *Kuk m. p., guvernator general*.

Proclamația publicată în Varșovia are tot textul acesta, dar e dată din ordinul preaînalt al Maiestății Sale, Impăratului Wilhelm al Germaniei.

fronturile, independența, dinastia, armata, constituția lor proprie!

Iată cum știu deci să remunereze puterile centrale și glorioșii lor monarhi pe cei ce cu credință s-au purtat față de ei în răsboiul actual. Deși supuși ai imperiului rusesc, Polonii au înființat legioni voluntare și le-au trimis să lupte cu trupele puterilor centrale împreună în contra Rușilor, în contra asupitorilor lor de eri, dușmanii de astăzi ai puterilor centrale, și au împărtășit și acasă de toate simpatiile lor și de tot sprijinul pe cei ce veneau, ca să-i elibereze din jugul moscovit. Atitudinea lor corectă își află acum răsplata în cuprinsul proclamațiilor din Lublin și Varșovia, aceste documente de mare însemnatate, cari formează pentru toată lumea dovada, că cei doi Monarhi ai puterilor centrale sunt atât de convinși despre învingerea finală a armatelor lor în actualul răsboi, încât de pe acum pot să decreteze reînființarea regatului polon și modificarea hărții Europei!

Puterile centrale n-au promis nimănui nimică, când silite de antantă au intrat în actualul mare răsboi; n-au făcut aceea ce au făcut puterile din antantă, cari au plecat la răsboi cu promisiunea, că-l poartă pentru eliberarea popoarelor mici; și iată totuși cum știu să remunereze puterile centrale pe cei credincioși. Dar știu și pot să și pedepsească cu asprime pe cei necredincioși, pe cei ce și-au călcat cuvântul și au rupt pecețile contractelor de alianță. Ce fericiti sunt Polonii, că se pot număra printre cei dintâi, și ce nefericit trebuie să se simtă neamul românesc de pretutindenea, că din greșala și nesocotința celor dela conducerea regatului român e condamnat să fie socotit, — cel puțin în parte, — printre cei din urmă!

Autonomia Galiciei.

Nu numai de poporațunea polonă din teritoriile cucerite dela Ruși și-a adus aminte Maiestatea Sa, Impăratul și Regele nostru Francisc Iosif I, după cum se vede din proclamația publicată mai sus, ci și de poporațunea întreagă din Galicia, atât de greu cercată în răsboiul actual, căreia i-a pus în vedere o extindere a drepturilor politice naționale, de cari s'a bucurat și până acum, acordarea unei autonomii mai largi pe seama acestei țări.

Tot Duminecă în 5 Noemvrie n. când au fost publicate proclamațiile în Lublin și Varșovia, a apărut în monitorul oficial din Viena și autograful preaînalt, adresat în privința aceasta ministrului president din Austria, domnului Dr. Ernest Körber. Autograful sună astfel:

«Iubite Dr. Körber! În sensul înțelegătorilor luate între mine și Maiestatea Sa, Impăratul german, se va forma din teritoriile polone, smulse de bravele noastre armate de sub domnia rusească, un stat independent,

cu monarhie ereditară și cu organizație constituțională.

Cu acest prilej mă gândesc cu inimă mișcată la multele dovezi de alipire și credință, pe cari le-am esperiat în cursul guvernării mele din partea țării Galicia, precum și la jertfele mari și grele pe cari a avut să le aducă în actualul răsboi țara aceasta, espusă celor mai vehemente atacuri dușmane, în interesul apărării cu succes a granițelor dela ost ale monarhiei, cari jertfe îi asigură îndreptățirea permanentă la îngrijirea mea părintească cea mai caldă.

E deci voința mea, ca în momentul în care ajunge la înființare nouă stat (regatul polon), să se dea și țării Galicia dreptul de a-și regula în mod independent afacerile țării, până la plina măsură a celor ce stau în consonanță cu aparținerea ei la totalitatea de stat (Austria) și cu înflorirea acesteia, oferindu-se prin aceasta poporațunii din Galicia garanță dezvoltării sale naționale și economice.

Când își împărtășesc aceasta intențione a mea, te împuternicesc, ca în scopul realizării ei legale se pregătești și să-mi prezintă propunerile potrivite.

Viena, în 4 Noemvrie 1916. Francisc Iosif m. p. Dr. Körber m. p.».

* * *

Polonia rusească devine deci regat independent, iar Galicia, țara cu peste opt milioane de locuitori, în majoritatea lor tot Poloni, — minoritatea o formează Rutenii, — își primește autonomia, atât de mult dorită și cerută de poporațunea ei. E o concesiune făcută și aici, după părerea noastră, Polonilor, pentru a nu se simți mai rău situații decât frații lor din regatul independent polon. Si suntem îspătiți a crede, că mai curând ori mai târziu va urma o ameliorare și a sorții Polonilor, cari fac parte din imperiul german. Cel puțin în măsura, că politica de desnaționalisare din trecut nu va mai fi aplicată față de ei. Polonii de pretutindenea pot să fie deci mulțumiți. Jertfele mari pe cari le-au adus în răsboiul actual nu au fost jertfe zadarnice, ci jertfe, cari le aduc frumoase roade. Să sperăm, că nici jertfele aduse de celealte popoare ale monarhiei noastre austro-ungare nu vor fi jertfe zadarnice. Se vor arăta și pentru ele roadele așteptate. Sperăm, că vor mai fi date astfel de autografe preaînalte, ca cel referitor la autonomia Galiciei, fie chiar și în altă formă. Le așteptăm, pentru că le dorim. Mai sunt adecații în monarhia austro-ungară popoare, cari tot așa au adus jertfe mari în actualul răsboi, întru apărarea tronului și a patriei, ca și Polonii, și cari tot așa doresc să-și vadă asigurată și garantată pentru viitor libera desvoltare culturală și economică, ca și Polonii. Înima caldă și îngrijitoare a bunului

Statul independent polon.

Încă nu suntem ajunși acolo, că să ne putem gândi serios la mult dorita pace, — și cine știe, cât de departe suntem încă de ea, — dar pentru aceea schimbarea hărții Europei să început. Puterile centrale, biruitoare până acum la toate fronturile, au aflat de bine să decreteze de pe acuma prefacerea Poloniei rusești, cucerită de trupele lor, într'un stat independent, cu monarhie ereditară, cu armată proprie și cu organizație constituțională. Duminică, în 5 Noemvrie n. a fost publicată în Lublin, din partea guvernatorului părților ocupate și administrate de trupele austro-ungare, iar în Varșovia din partea guvernatorului părților luate în stăpânire de trupele germane ale Poloniei rusești, proclamația, care vestește poporațunii interesate acest mare eveniment de importanță istorică, acest prim pas al prefacerilor din viitor. Proclamația guvernatorului din Lublin sună astfel:

orientale de naționalitate sârbă și română, deci înainte de rezolvarea chestiei din discuție pe cale de înțelegere sau procesuală, față de excepția de usucapiune, starea aceasta de comunune și dătătoare de ton: cu privire la averea acestei instituții bisericești comune membrii de naționalitate sărbească și română ai bisericii sunt a se considera de părtași, iar cu privire la obiecte comune și neîmpărțite, existente între părtași, înainte de săvârșirea împărțirii nici un părtaș nu poate să câștige drept prin usucapiune.

Urmează de aici, că chiar întrucât jurisdicția exercitată de mitropolia acționatoare asupra mănăstirii din acțiune, ar fi să fie considerată de posesiune, aceea la nici un caz nu e de natură, cu privire la care s'ar fi și început chiar timpul necesar pentru usucapiune.

In urma tuturor acestora și cu scoaterea la iveală a faptului, că declarația individuală făcută (după documentul alăturat sub 24) de episcopul Ardealului Andrei Șaguna și de Protopopie Ivașkovic al Aradului, cu ocazia pertractărilor de înțelegere referitor la fondarea mănăstirilor, nesprinținită de nimic, față de faptul, că fondarea sărbească a mănăstirii din acțiune nici în procesul actual nu s'a putut constata, nu i se poate atribui o valoare favorabilă acționatorului, a trebuit enunțat, că și mitropolia greco-orientală sărbească are drept la exercitarea jurisdicției și dispunerii determinată în normele de organizare bisericești, asupra averii mănăstirii din acțiune.

Adevărat, cum că acționatorul în acțiunea sa a cerut să i se judece lui proprietatea asupra mănăstirii și anume întreagă, însă îndeplinirea părții privitoare la proprietate și posesiune a acestei cereri este exclusă de acest impediment, amintit de mai multe ori și mai ales în celălalt proces pentru mănăstiri, că mănăstirea ca subiect de drept, capace de a câștiga avere, are personalitate juridică independentă, deci proprietatea și posesiunea competă mănăstirii, iar mitropoliei acel drept, ce rezultă din normele de organizare bisericească, ca să poată exercita jurisdicție și drept de dispunere asupra averii mănăstirii.

Deci numai în acel înțeles s'a putut accepta acțiunea, care e posibil pe lângă normele scoase acum la iveală.

Dar nici această jurisdicție de drept și de dispunere nu s'a putut cu această cale adjudeca acționatorului, pentru că fiind mănăstirea din acțiune instituție comună a ambelor ierarhii, nici jurisdicția de drept asupra averii nu se poate adjudeca cu totul uneia dintre ierarhii, fără de a nu se lăsa în considerare felul de judecare al jurisdicției de drept și de dispunere asupra mănăstirilor, cari joacă rol în celălalt proces pentru mănăstiri.

Deoarece însă cererea de acțiune a acționatorului, ca mai mult cuprinzătoare e a se considera de cuprinsă în cererea mai puțin cuprinzătoare, judecată acum, nu se află nici o pie-decă pentru a se constata pe calea aceasta jurisdicția de drept și dreptul de dispunere, care compete și acționatorului asupra averii mănăstirii din acțiune, și cu considerare la celălalt proces pentru mănăstiri, care este a se judeca deodată și în mod unitar cu procesul actual, să se susțină pe seama sentinței ce e a se aduce de forul prim judecătoresc, decisiunea, că în privința averii mănăstirii din acțiune pe viitor care parte litigantă să fie îndreptățită a exercita jurisdicția de drept și dreptul de dispunere?

In sfârșit asupra speselor procesuale și de recurs, precum și asupra onorariilor advocațiale e a se dispune în decisiunea finală.

Advocații acționatorilor față de mandanții proprii n'au cerut să li se stabilească spese pentru participare la expunerea procesului și pentru vorbirile ce le-au rostit după expunerea procesului, iar advocațul acționatorului în procesul acesta n'a cerut computare separată.

Budapest, în 29 Martie 1916.

Emil Barthodeiszky m.p., Desideriu Térfi m.p., președinte de senat. referent.

Dr. Adalbert Csulyok m.p. Iuliu Kéler m.p.

Dr. Aladár Székács m.p.

Răsboiul.

Rapoartele oficioase din zilele ultime despre situația de pe câmpul de răsboi le resumăm pe scurt astfel:

8 Noemvrie. La frontul dela apus atacurile englezilor au fost sufocate, cele franceze respinse. Într'un loc Nemții s'au retras puțin. Focul de artillerie e viu pretutindenea. La frontul italian e liniște pe la Gorița, iar atacurile din valea Fleims au fost respinse. Am capturat 2 mitraliere, 3 ofițeri și 50 soldați italieni. Din aeroplane italiene au fost aruncate bombe asupra mai multor localități, dar fără succes. Au fost luate la goană de aviatorii noștri. Un aeroplano dușman a fost nimicit. La frontul dela răsărit Rușii au avut mici succese în pasul Tulgheșului. In pasul Surduc atacurile trupelor române au fost respinse, la Bodza am intrat de nou în posesiunea pozițiilor avute, iar la Turnu roșu am cucerit teren, după ce în ziua premergătoare am alungat pe Români spre Spini, făcând peste 1000 de prizonieri, cu zece ofițeri. La Tartarov un aviator austro-ungar a nimicit un aeroplano rusesc. In Dobrugea și Macedonia situația e neschimbătă.

9 Noemvrie. La frontul răsăritean atacurile trupelor române au fost de nou respinse la Surduc, iar la Spini au înaintat trupele noastre, făcând 150 prizonieri și luând două tunuri. La Tulgheș Rușii au trebuit să se retragă, atacați de trupe germane. La frontul italian și în Dobrugea situația e neschimbătă. La frontul dela apus atacuri energice englezee și franceze s'au prăbușit în focul artilleriei germane.

10 și 11 Noemvrie. La frontul dela apus nu s'au întâmplat evenimente mai însemnante. Focul de artillerie a fost viu pretutindenea. Englezii au avut într'un loc mici și treătoare succese, iar atacurile franceze au fost toate respinse. Luptele date în aer sau terminat cu bun succes pentru Germani. Zece aeroplane dușmane au fost nimicite.

La frontul italian încă a remas situația neschimbătă. Artilleria e însă în plină activitate și la frontul acesta, pe linia întreagă.

La frontul răsăritean trupele germane au scos pe Ruși din poziții la Smotrec, și au avut succese și la râul Naraiovca și la Scrobova, iar la Gherghio (Gurghiu) au trecut în valea Bistricioara, urmărind pe Ruși. Armata condusă de Arhiducele Carol Francisc Iosif, care operează în contra trupelor române, încă a avut succese și în zilele acestea. In valea Olțului, pe ambele maluri ale râului, au înaintat binișor trupele aliate, iar la Predeal, pe vale în jos, au luat în posesiune cu asalt șase poziții bine întărite dușmane, una după alta. Români au dat două contraasalturi desperate pentru recucerirea lor, dar nu le-au putut lua din mâinile trupelor aliate, austro-ungare și germane.

12 Noemvrie. Armata de sub comanda Arhiduceului Carol a avut noue succese. La Orșova și la pasul Surduc a câștigat teren, iar în valea Olțului a luat câteva poziții bine în-

tărite dela dușman. Atacurile trupelor române pentru recucerirea lor au fost respinse. In cele trei zile din urmă, 10, 11 și 12 Noemvrie, au făcut ai noștri prizonieri la frontul acesta dela Turnu roșu 18 ofițeri și 1000 soldați români, luându-le și 7 tunuri. In noaptea spre 12 Noemvrie s'au aruncat bombe din aeroplane austro-ungare asupra orașului mare italian Padua, cu succes splendid. Au fost incendiate mai multe edificii mari. Focul se vedea la depărtare de 40 kilometri.

La frontul italian și la cel dela apus artilleria e în plină activitate.

care militarii fără confesiune nu pot fi înaintați la rangul de ofițeri; deoarece s'a dovedit, mai ales în actualul răsboi, ce însemnată are sentimentul pronunțat religios al soldaților.

Doamna deputat. In statul Montana din America a fost aleasă într'un cerc electoral de către doamna Janeta Rankingot, care și-a pusese candidatura ca neapartenătoare la nici unul din partidele politice esistente în stat, și a întrunit majoritatea față de candidații partidelor care se luptau pentru a pune mâna pe putere, anume, al partidului republican și al celui democrat. Doamna deputat se va prezenta la deschiderea parlamentului și să ocupe locul între legiuitorii țării sale.

Unde sunt banii mărunti? Cu prilejul unei reuniuni de bucate într-o comună de lângă Ungvăr, s'a găsit la negustorul Esler două mii de coroane, în monedă de aramă, ascunse într-o ladă. Exemplul ridicat, de a ascunde banii mărunti, este urmat mai ales de unii țărani fără minte.

Desertorii. Guvernul rusesc a hotărât, ca desertorii din România, aflați pe pământul Rusiei, să fie trimiși în patrie. Până acum s'au transportat peste sase mii de oameni, obligați la serviciu militar. Aceșia lăuer se va face și cu români din Franța. Numai în Paris se găsește astăzi cel puțin 15 mii de tineri din România.

Advocatul și clienta. In biroul unui avocat din Arad — scrie o foaie provincială — a intrat zilele acestea o dame luxos îmbrăcată. După că era evantătoare din cîntărătoare, a testat întreaga sa avere pentru ajutorarea meseriașilor noștri. Eternă să fie memoria lui!

*

† Principele Mircea. Joi, în 2 Noemvrie n., a murit de tifos printul Mircea fiul cel mai mic, de 4 ani, al familiei domnitoare din România. Părea regală română mai are doi fi: printul Carol de 23 de ani, printul Nicolae de 13 ani, și trei fice: prințesele Elisabeta, Maria și Ileana.

*

In atenținea publicului cetitor. Ni se comunică în mod oficios, spre avisarea publicului, că pe teritorul de răsboi din Ardeal se poate călători cu trenul numai vână la Reghinul săsesc, Székelyudvarhely, Cogalm și Sibiu, mai departe nu; iar deocamdată nu se poate călători nici pe linia Sibiu-Vîntul de Jos.

*

Bani mărunti. Se anunță din Viena: Cu ziua de 10 Noemvrie 1916 se pun în circulație monetele de fier și 2 fileri. Prin faptul acesta va înceta lansa de bani mărunti în piatră. Cu atât mai ales, că se tipăresc acum și bancnote de câte 1 coroană, care au să circuleze peste câteva sătmăreni. Banonotele acestea nouă și 1 coroană sunt executate în culori negre și roșii.

*

Pedeapsă meritată. De cand cu răsboiul, negustorimea cum se stie a devenit în general foarte puțin prevenitoare față de publicul cumpărător. Bunele maniere ale domnilor negustori sunt înlocuite prin o purtare insolentă aproape fără exceptie. Acum se vede, că în sfârșit lumea să cam săturate de a fi mereu bruscătă de cei ce încasează prețuri duble și triple pentru marfă adesea proastă, căci din Innsbruck se vestește că vânzătorul de faină Franz Strasser a fost pedepsit cu arrest de 8 zile, pentru motivul că s'a obținut cu misterii. E vremea să se introducă măsuri analoage și în țara noastră.

*

Unsoare din crengi de plop. Lipsa cea mare de materii unsuroase a indemnat pe cei dela administrația armatei noastre, să facă încercarea propusă de oameni de specialitate, de a scoate ulei, sau unsoare, din crengi și din frunze de plop. A mers recercare din partea autorităților militare la toti domnii vice-comiți, deci și la el Sibiului, să îndemne populaționea, ca să adune crengi și frunze de plop, predându-le antistiei comunale, care se va îngriji de transportarea lor la locul destinației. Indemnăm și noi cetitorii, că atunci, când li se va da de stire, că s'a ordonat adunarea de crengi și de frunze de plop, să dea asculțare ordinului primit dela antistia comună, să adune cat de multe frunze și crengi de plop, în inteleșul ordinului ce va sosi la comună, pentru că și pe calea aceasta să putem usura purtarea răsboiului cu multă noștri dușmani.

*

Presidentul statelor unite. Ziarele din capitală ne atînă stirea, că presidentul statelor unite americane a fost reales domnul Wilson, eu o mică majoritate. Contra-candidatul său a fost Hughes, susținut de republicani, pe când realeșul a fost candidatul democratilor.

*

Sentimentul religios. Intr-o sedință din l. c. ținută în camera imperială a Germaniei, s'a discutat o importanță deosebită privitoare la sentimentul religios al soldaților. Reprezentantul ministrului de răsboi, răspunzând unui deputat, a declarat, că guvernul a dat un ordin confidențial, prin

*

Avis. La întrebările multe ce ni se adresează, răspundem pe calea aceasta, că da, apare și în anul acesta calendarul arhidicezan, dar cu oarecare întârziere, pentru că în urma evenimentelor din luniile trecute, când tipografia arhidicezană a stat închisă, lucrările pentru compunerea și tipărirea calendarului s'au putut începe abia acum. Va apărea deci cam pe la finea anului, cu sematismul obișnuit și cu o bogată și aleasă parte literară.

Posta redacției.

Domnul S. Roșu în Sebeșul-săsesc. Libraria arhidicezană e deschisă și domnul inspector regesc de școală s'a reinstor.

Nr. 420/1916.

(169) 3-3

Concurs.

Prin decisul Preaveneratului Consistor Arhidiecezan din 27 Iulie a. c. Nr. 7289 Bis. Incuvintându-se sistematizarea unui post de capelan temporal cu drept de succesiune în parohia de cl. I. Fizeș-Sânpetru, protopresbiteratul Ungurașului, pentru ocuparea acestui post se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foaia arhidiecezană „Telegraful Român”.

Venitele impreunate cu acest post sunt: Una a treia parte din venitele parohiale conform concluziei sinodului parohial din 7/20 August 1916, Nr. 5.

Cerurile de concurs conform dispozițiunilor cuprinse în § 6 Regulamentul pentru parohii în provinția metropolitană a bisericii ortodoxe române din Ungaria și Transilvania, sunt să se instrua cu documentele prescrise în § 13 Statutul organic și să se înainteze protopresbiterului tractului Ungurașului, Pavel Roșca în Fizeș-Sânpetru.

Fizeș-Sânpetru, 14/27 August 1916.

Pavel Roșca m. p., **Ivan Lazar** m. p., paroh și protopresb. notar.

Dr. Koncsag,
medic

să reînțors, ordinează dela 9—12 ore înainte de ameaz și 3—6 după ameaz

Strada Rosenanger Nr. 15.

(170) 3-3

In editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Mărturisirea ortodoxă

bisericii catolice și apostolice de răsărit revăzută la înșărcinarea comisiunii, după traducerea arhimandritului Filaret Sriban, de Dr. Pavel Roșca, prof. sem., cu binecuvântarea Excelenței Sale a Înaltpreasfințitului Domn Arhiepiscop al Transilvaniei și Metropolit al Românilor gr. or. din Ungaria și Transilvania Ioan Mețianu.

Revizuirea a făcută pe baza textului cel mai autentic al scrisorilor simbolice publicate de prof. dela facultatea teologică din Atena I. E. Mesolora, sub titlul: „Τὰ συμβολικὰ βίβλα”. Atena 1883.

In aceasta ediție, bine îngrijită și din punct de vedere al limbei, pe lângă „Prefață” revăzătorului în care se indică istoricul edării acestei cărți simbolice și isoavalele considerate, se publică și o parte din „Precuvântarea” arhimandritului Filaret Sriban, dimpreună cu biografia metropolitului Petru Movila, precum și aprobările patriarhale referitoare la aceasta carte simbolică.

Se afă în deposit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** și se vinde broșată, cu prețul de **2 cor. 50 fil.**

Revăzătorilor li se dă rabat **20%**.**A apărut**

in editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Carte de rugăciune,

în care se caprind: Rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; Psalmul „Miluște-mă Dumnezeule”, etc.; rugăciunile mesei; Simvolul credinței; rugăciune de seara; rugăciune către Dumnezeu Tatăl; rugăciune către născătoarea de Dumnezeu; rugăciunea sfintei cruci; rugăciune către domnul nostru Iisus Cristos și rugăciune la nenorociri și alte necazuri.

Se afă în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată în coloare roșie și vânătă cu **30 fileri**.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Preotilor, profesorilor și învățătorilor, la comande de cel puțin 50 exemplare, pe lângă achiziția prețului sau expedarea cu rambursă, li se dă **20%** rabat.

Este o carte de rugăciune foarte compactă nu numai pentru trebuințele sufletești ale ori cărui creștin, ci și ca dar la copii, precum și pentru ostiajii din resboi, atât după cuprins, cât și după format și exterior.

Revăzătorilor li se dă rabat **15%**.**Anunț.**

Să redusă prețurile cărților:

1. Arhiepiscopul și metropolitul Andrei baron de Șaguna, de N. Popa, arhim. și vicar arhiepiscopal, dela 5 cor. la **2 cor.**
2. Memorialul arhiepiscopal și metropolitului Andrei baron de Șaguna, sau luptele naționale politice ale românilor 1846-1873, de N. Popa, arhim., vic. arhiep. Tomul I dela 2 cor. 60 fil. la **2 cor.**
3. Insemnările unui trecător. Crâmpene din sbuciumările dela noi, de O. Goga, dela 3 cor. la **1 cor. 50 fil.**
4. Desvoltarea primatului papal și influența lui asupra creștinății. Cercetări istorice, de S. Popescu, dela 1 cor. 25 fil. la **50 fil.**

Librăria arhidiecezană.

In editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Biblia mică

sau

părți alese din sfânta scriptură, testamentul vechiu și testamentul nou,

cu binecuvântarea Înaltpreasfințitiei Sale Domnului Ioan Mețianu, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și metropolit al românilor gr. or. din Ungaria și Transilvania.

Format plăcut 8° pe 272 pagini, cu următoru cuprins:

A. Testamentul vechiu.

I. Întâia carte a lui Moise. Facerea lumii. Păcatul lui Adam și al Evei. Pedeapsa lor. Făgăduința Mesiei. Uciderea de frate în Iain Cain. Următorii lui. Vestirea poporului. Facerea corabiei. Potopul se înțepă. Potopul se sfârșește. Avraam primește în curtoal seu pe ingeri, cari îl făgăduiesc fiu din Sara și îl descorepe perirea Sodomei. Iosif și Iacob. Căsătoria lui Iacob. Iosif din pismă se vinde de frații săi. Iosif prin talcuirea visurilor lui Faraon se înălță la cinstea de Voevod. Căsătoria lui Iacob în Egipt la fiul său Iosif.

II. A doua carte a lui Moise. Ezire. Naștere creșterea, rugă și căsătoria lui Moise. Așezarea miei, lui Paștilor. Moartea celor întări născuți, începutul ezrei. Săvârșirea ezrei. Perirea egipcenilor în mare roșie. Moise primește sfintele zece porunci ale lui Dumnezeu. Intocmirea meseriașilor. Serbarea Sămbetei. Tabiele legii.

III. A treia carte a lui Moise. Leviticon. Sfintirea preoților. Talcuirea celor zece porunci și a altor legi.

IV. A patra carte a lui Moise. Numerile. Va-leam vrea să băsteme pe Israileni. Asina lui vorbește. Legea despre bunurile de moștenire. Iisus Nazareno în locul lui Moise povăditor poporului.

V. A cincea carte a lui Moise. A doua lege. Repetarea celor zece porunci ale lui Dumnezeu. Moise predă direcțorii sa, și aşază pe Iisus în locul Navi în locul său. Moartea lui Moise și ce urmează după aceea.

VI. Cartea lui Iisus Navi. Israel trece cu urme neudate prin Iordan. Cuprinderea și risipirea cetății Ierihonului.

VII. Cartea judecătorilor lui Israel. Vitejia prorocită Deborei, a lui Varac și a lui Iail. Invierăa lui Gedeon asupra lui Midiam. Vitejia, nunta și găcitora lui Samson.

VIII. Cartea I-a a împăraților. Înălțarea lui Samuil. Moartea lui Eli și a fiilor săi. Ungerea lui Saul de împărat. Lupta lui David cu uriașul Goliat.

IX. Cartea II-a a împăraților. Ungerea lui David de împărat.

X. Cartea III-a a împăraților. Căsătoria, rugăciunea și judecata lui Solomon. Biserica lui Solomon. Ihe ucide pe preotii lui Vaal.

XI. Cartea IV-a a împăraților. Cele cinci minuni ale lui Eliseu. Neamot se curăță de boala.

XII. Cartea lui Iov. Nenorocirea și răbdarea lui Iov.

XIII. Psaltirea. Cântarea lui David când a scăpat din mâna lui Saul.

XIV. Păderea lui Solomon. Lauda înțelepciunii în viață omenească. Lauda muierii muncitoare.

XV. Eccliasul lui Solomon. Toate și au vremea lor. Mijoacele fericeirei.

XVI. Eremia. Vedenia despre smochine.

XVII. Daniil. Daniil talcueste visul lui Navuhodonosor. Scăpare din groapa leilor.

XVIII. Prorocul Iona. Chemarea, neascultarea și pedeapsa lui Iona. Rugăciunea lui Iona pentru scăpare.

XIX. Tovie. Rugăciunea bătrânlui Tovie, a Sarei și ascultarea rugăciunii lor. Voia din urmă a lui Tovie și sfânture către fiul său.

XX. Iudita. Iusitul îndemn și bunul sfat al Iudei către bătrâni poporului. Tăierea capului lui Ohfern. Multămita Iudei și a poporului ei.

XXI. Cartea înțelepciunii lui Solomon. Rugăciunea către Dumnezeu pentru înțelepciune.

XXII. Cartea înțelepciunii lui Iisus fiului lui Sirach. Despre ascultarea pruncilor către părinți, și despre adevarata smerenie. Lauda temelilor bune, și muștrarea celor rele.

XXIII. Cărțile Macaveilor. Despre nedumneirea și tirania lui Antioch. Despre statornicia celor septi frați Macavei și a mamei lor.

B. Testamentul nou.

Nașterea lui Ioan Botezătorul. Bunavestirea Nașterea lui Iisus. Intimpinarea Domnului. Magia dela răsărit. Fuga la Egipt. Botezul lui Iisus. Aspirirea lui Iisus. Nunta din Cana. Samarineanca la puțul lui Iacob. Slăbăognul dela lacul Vitezda. Cuvântarea de pe munte. Invierăa tinărului din Nain. Invierăa ieteri lui Iair. Schimbarea la față. Vindecarea orbului din naștere. Samarineanul cel îndurat. Cina cea mare. Finul cel rătăcit. Bogatul și Lazăr cel sărac. Vameșul și Fariseul. Zacheiu. Vameșul. Filerii văduvei. Pilda Sămănătorului. Invierăa lui Lazăr. Intrarea în Ierusalim. Cina cea de taină. Iisus în grădina Getsimion, Iisus înaintea Arhierelor. Patimile, răstignirea, moartea, înmormântarea lui Iisus.

Se afă în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată solid și frumos cu **2-30 cor. + 20 fileri porto**.

Revăzătorilor li se dă rabat **15%**.**La Librăria arhidiecezană**

se vând cu preț redus:

I. Recvizite pentru fizică.

	Cor.
Instrument arhimedie	5-85
Glob de aramă	3-10
Scripte	4-50
Cumpără	2-50
Potcoave magnetice	60
Retorte	60
Sticle pentru udat	1-60
Prismă	3-10
Sticle măritoare	3-50
Vase papilare	3-10
Vase comunicătoare	3-10
Vas de ținut apă	4-30
Pâlnic de sticlă	50
Pocală de sticlă	40
Rudă de sticlă și cauciuc	4-50
Tevi de sticlă	1-80
Cutii cu peatră brună	40
Sticle cu acid cal-clor	2-10
Colecționi cu mineralii	24-
Colecțione plantelor	12-
Colecțione insectelor	15-
Colecțione corporilor geometrici	6-
Colecțione măsurilor	8-

II. Tabele de intuiție.

Modelul mașinei de aburi	3-
Să ne ferim de beaturi spirituoase	1-50
Urmările betiei	2-80
Himnus	3-
Cutii, conțin căte 16 tabele din istoria naturală, cutia	10-
Orașul	5-
Pădurea	5-
Munții	5-
Primăvara	5-
Vara	5-
Iarna	6-
Curtea țărănească	3-
Konyhaker	3-
Făltăket	3-
Palkó	3-
Öreg koldus	3-
Madarak etetése	3-
Templom	3-
Szántás, veteș, boronálás	3-
Ruhámossá	3-
Rostálás	3-
Aratás	3-
Asztalos műhely	3-
Takács	3-
Kapálás	3-
Cséplés	3-
Kovács	3-
Czípész	3-
Szüretelés	3-
Table negre mari pentru școală (ungimea 1-5 m., lățimea 1-25 m.)	10-
Standardul și emblema națională maghiară	4-